

ZESTAWIENIE INFORMACJI DLA MARYNARZY

Korzystanie z usług prawników

Marynarze czasem muszą skorzystać z pomocy prawników, jeśli w trakcie swojego zatrudnienia napotkają jakiś problem natury prawnej.

Problemy prawne występujące w trakcie zatrudnienia mogą, ale nie muszą wymagać pomocy prawnika. Niektóre problemy, nawet jeśli natury prawnej, można rozwiązać korzystając z innych środków, takich jak zastosowanie procedur ustanowionych przez pracodawcę lub zawartych w umowie o pracę; korzystając z pomocy władz państwowych odpowiednich dla bandery statku lub portu; korzystając z usług oferowanych przez organizacje pożytku publicznego czy angażując odpowiednie związki zawodowe.

Celem tego Zestawienia jest zapewnienie praktycznych wskazówek umożliwiających znalezienie prawnika i poinstruowanie go, w sytuacji, gdy konieczna jest jego pomoc. Zestawienie zawiera również omówienie jak negocjować opłaty za porady prawne i jak znaleźć darmowe porady prawne.

W celu uzyskania wskazówek na temat korzystania z usług prawników w poszczególnych krajach odwiedź serwis internetowy *Seafarers' Rights International (SRI)* pod adresem www.seafarersrights.org

Jest to ogólny przewodnik, z którego można skorzystać w przypadku, gdy nie ma określonego przewodnika na temat korzystania z usług prawników w danym kraju.

Prawników nazywa się różnie w różnych zakątkach świata włączając nazwy takie jak „advokat”, „radca prawny”, „pełnomocnik”, „radca” lub po prostu „prawnik”.

WSPÓŁPRACA Z PRAWNIKIEM

W przypadku wystąpienia problemu natury prawnej, pierwsze pytanie jakie sobie trzeba zadać to w jakim kraju należy szukać prawnika? Będzie to zależne od natury samego problemu.

Przykłady problemów natury prawnej

RODZAJ PROBLEMU PRAWNEGO	KRAJ, W KTÓRYM NALEŻY ZNALEŹĆ PRAWNIKA	WYMAGANA EKSPERTYZA PRAWNA
Roszczenie wobec agentów rekrutacyjnych lub ds. obsady załogi	Kraj, gdzie znajduje się agent rekrutacyjny lub ds. obsady załogi.	Prawnik specjalizujący się w prawie morskim (posiadający wiedzę specjalistyczną z zakresu roszczeń wnoszonych przez marynarzy)
Roszczenie z tytułu niezapłaconego wynagrodzenia lub inne roszczenia finansowe na mocy umowy o pracę np. odesłanie do kraju, abandon, niewypłacone nadgodziny, bezprawne rozwiązanie umowy o pracę	Port, w którym znajduje się statek; i/lub kraj, w którym firma zatrudniająca ma swoją, zarejestrowaną siedzibę lub który jest faktycznym miejscem prowadzenia działalności gospodarczej przez taką firmę.	Prawnik specjalizujący się w prawie morskim (posiadający wiedzę specjalistyczną z zakresu roszczeń wnoszonych przez marynarzy)
Roszczenie wobec pracodawcy z tytułu straty lub uszkodzenia własności	Port, w którym znajduje się statek; i/lub kraj, w którym firma zatrudniająca ma swoją, zarejestrowaną siedzibę lub który jest faktycznym miejscem prowadzenia działalności gospodarczej przez taką firmę.	Prawnik specjalizujący się w prawie morskim (posiadający wiedzę specjalistyczną z zakresu roszczeń wnoszonych przez marynarzy)
Roszczenie z tytułu odniesionych obrażeń/śmierci podczas wykonywania pracy	Miejsce, w którym odniesiono obrażenia/poniesiono śmierć; i/lub jeden z portów, w których statek cumował; i/lub kraj, w którym firma zatrudniająca ma swoją, zarejestrowaną siedzibę lub który jest faktycznym miejscem prowadzenia działalności gospodarczej przez taką firmę.	Prawnik specjalizujący się w sprawach o odszkodowania za szkody zdrowotne
Wypadek lub incydent morski	Port, w którym miał miejsce wypadek lub incydent morski; i/lub pierwszy port, w którym statek zacumuje po wypadku lub incydencie morskim.	Prawnik specjalizujący się w prawie morskim (posiadający wiedzę specjalistyczną z zakresu roszczeń wnoszonych przez marynarzy)
Dochodzenie/zarzuty kryminalne	Kraj, w którym prowadzone jest dochodzenie/stawiane są zarzuty.	Prawnik specjalizujący się w prawie karnym
Roszczenie z tytułu uratowania mienia	Kraj, w którym znajduje się statek, ładunek lub towar; i/lub kraj, w którym właściciele statku i ładunku posiadają swoją, zarejestrowaną siedzibę lub który jest faktycznym miejscem prowadzenia przez nich działalności gospodarczej.	Prawnik specjalizujący się w prawie morskim (posiadający wiedzę specjalistyczną z zakresu roszczeń wnoszonych przez marynarzy)
Roszczenie cywilne skierowane przeciwko marynarzowi i wysuwane przez drugą stronę	Kraj, w którym wysunięto roszczenie przeciwko marynarzowi.	Prawnik z doświadczeniem w roszczeniach cywilnych

JAK ZNALEŹĆ PRAWNIKA

Prawnik:

- Powinien mieć doświadczenie w rozwiązywaniu danego rodzaju problemów prawnych. Na przykład prawo morskie jest specjalistycznym obszarem prawa. Wszystkie kraje posiadające wybrzeże mają określone prawa morskie, a czasem również sądy morskie, ale nie wszyscy prawnicy będą posiadali wiedzę na temat prawa morskiego.
- Nie powinien reprezentować marynarza, jeśli w dany sporze lub ogólnie reprezentuje właścicieli statków lub inne interesy morskie. Może to prowadzić do konfliktu i w związku z tym prawnik nie będzie w stanie udzielić niezależnej porady.

Marynarze mogą znaleźć prawników:

- W serwisie *Seafarers' Rights International (SRI)*. Serwis znajduje się pod adresem www.seafarersrights.org. Znajdziesz tam listę prawników/firm prawniczych będących sygnatariuszami Karty dobrej praktyki w zapewnianiu usług prawnych marynarzom.
- W serwisach zawierających międzynarodowe katalogi i spisy – znajdziesz się tam dane i oceny prawników specjalistycznych. Przykłady takich serwisów internetowych to www.legal500.com i www.chambersandpartners.com (serwisy w języku angielskim).
- W serwisach internetowych organizacji członkowskich i regulacyjnych dla prawników w określonym kraju, ale takie serwisy często będą w języku obcym.
- Za pośrednictwem rekomendacji od przyjaciela lub członka rodziny.
- Za pośrednictwem rekomendacji od miejscowych związków zawodowych lub organizacji pożytku publicznego.
- Za pośrednictwem rekomendacji od miejscowego konsulatu.

WSPÓŁPRACA Z PRAWNIKIEM

W przypadku wystąpienia problemu natury prawnej, należy jak najszybciej wybrać prawnika, gdyż większość postępowań prawnych lub przeprowadzenie obrony należy rozpocząć w określonych ramach czasowych.

Po tym jak prawnik wyrazi zgodę na reprezentowanie marynarza, powinien wytłumaczyć następujące kwestie:

- Możliwości rozwiązania problem.
- Szanse na uzyskanie pożądanego rezultatu.
- Ramy czasowe dla rozwiązania sprawy.
- Oszacowany koszt wykonania pracy.
- Czy dostępna jest darmowa pomoc prawna?
- Jakie będą koszty w przypadku przegrania sprawy?
- Czy konieczne jest zapewnienie zabezpieczenia kosztów prawnych poniesionych przez drugą stronę?
- Jakie kroki należy podjąć w przypadku niezadowolenia z usług zapewnianych przez prawnika?

Zazwyczaj, w trakcie rozwiązywania problemu prawnego, prawnik powinien regularnie informować o postępach w sprawie oraz stosować się do zasad swojej profesji.

WYNAGRODZENIE DLA PRAWNIKA

Poniżej opisano najczęściej stosowane ustalenia dotyczące płatności. Ale ustalenia te nie są zawsze dostępne we wszystkich krajach.

- Honorarium za wygranie sprawy, czyli „przegrana sprawa – brak wynagrodzenia”, co oznacza, że płatność honorarium jest należna jedynie w przypadku wygrania sprawy. Honorarium za wygranie sprawy zwykle kalkuluje się, jako procent kwoty przyznanej po wygraniu sprawy. W niektórych krajach prawnicy nie mogą jednak stosować tego typu formy płatności. Ale mogą otrzymywać wynagrodzenie na zasadzie wynagrodzenia warunkowego, które jest zbliżone do honorarium za wygranie sprawy.
- Wynagrodzenie stałe lub ustalone, gdzie prawnik otrzymuje ustaloną kwotę, która czasem jest ustalana w oparciu o procent wartości roszczenia. Tego typu opłatę zwykle stosuje się, gdy roszczenie nie jest zbyt skomplikowane lub rutynowe, ale również w takim przypadku należy zorientować się dokładnie jakie usługi i wydatki są uwzględnione w tej opłacie, a jakie nie.
- Stawka za godzinę, kiedy prawnik pobiera opłatę w oparciu o liczbę godzin, jakie spędził pracując nad sprawą. Stawki za godzinę są bardzo zróżnicowane i zależą od wielu czynników, takich jak lokalizacja, doświadczenie i reputacja prawnika. Niektórzy prawnicy mają różne stawki za godzinę w zależności od rodzaju wykonywanej pracy (rozpoznanie sprawy w porównaniu do reprezentacji w sądzie).
- Zaliczka, czyli gdy płaci się prawnikowi ustalone wynagrodzenie, które jest płatnością z góry na rzecz przyszłych kosztów. Zaliczka zwykle jest bezzwrotna, a jeśli koszty przekroczą kwotę wpłaconej zaliczki, konieczne jest również pokrycie tej różnicy. Dodatkowe opłaty przekraczające kwotę zaliczki zwykle występują w przypadku konieczności skierowania sprawy do sądu.
- Opłata regulowana ustawowo, czyli ustalana na mocy prawa obowiązującego w danym kraju lub sąd może ustalić i zatwierdzić opłatę, którą marynarz musi wpłacić.

UZYSKIWANIE DARMOWEJ PORADY PRAWNEJ

Poniżej znajdują się różne możliwości uzyskiwania darmowej porady prawnej.

Pomoc prawna

Pomoc prawna to system zapewniający dostęp do usług prawnych osobom, których nie stać na prawnika. Ale nie jest dostępna we wszystkich krajach i nie obejmuje wszystkich rodzajów problemów prawnych. Ogólnie rzecz biorąc istnieją dwa rodzaje darmowej pomocy prawnej: pomoc prawna w sprawach cywilnych i pomoc prawna w sprawach karnych.

Pomoc prawna w sprawach cywilnych: Niektóre kraje zapewniają pomoc prawną w roszczeniach cywilnych, ale zwykle pomoc ta jest dostępna wyłącznie dla mieszkańców danego kraju.

Pomoc prawna w sprawach karnych: W niektórych krajach zapewniana jest pomoc prawna w przypadku wszystkich przestępstw, a inne kraje zapewniają ją jedynie w przypadku poważnych zbrodni, takich jak morderstwo.

Kliniki pomocy prawnej: W wielu krajach rząd sponsoruje kliniki pomocy prawnej i zwykle zajmują się one sprawami dotyczącymi osób biednych i ubogich, a w zawiązku z ograniczonymi funduszami mogą zajmować się jedynie określonymi rodzajami spraw.

Usługi prawne „pro bono”:

„Pro bono” to łacińskie określenie na pracę profesjonalisty, którą podejmuje jako wolontariusz i za darmo lub po obniżonej stawce w ramach usługi publicznej. Prawnicy zatrudnieni w prywatnych firmach prawniczych często przeznaczają część swojego czasu na pracę pro bono, zatem warto zorientować się czy dany prawnik zapewnia usługi prawne pro bono, a jeśli tak to czy się kwalifikujesz.

Organizacje pozarządowe

Niektóre organizacje pozarządowe reprezentujące grupy pracowników, takich jak marynarze mogą oferować usługi prawne. Należy skontaktować się z miejscowymi związkami zawodowymi lub centrum dla marynarzy i zorientować się czy zapewniają darmową poradę prawną.

Telefoniczne infolinie

Mogą być dostępne infolinie dla marynarzy, ale zwykle zapewniają jedynie ogólne porady i konieczna będzie rozmowa z prawnikiem w celu uzyskania konkretnej pomocy.

JEŚLI SPRAWY PÓJDA NIE TAK Z PRAWNIKIEM

W większości krajów prawnicy muszą należeć do stowarzyszenia prawników i stosować się do kodeksu postępowania dla prawników. W związku z tym w przypadku niezadowolenia z tego jak prawnik prowadzi sprawę (na przykład, jeśli pojawiają się jakieś opóźnienia) można złożyć skargę do prawnika/firmy prawniczej lub do organizacji nadzorującej profesję prawniczą. Jeśli prawnik dopuścił się zaniedbań, istnieje możliwość podjęcia działań prawnych skierowanych przeciwko niemu.

Należy pamiętać, że można zmienić prawnika na dowolnym etapie sprawy. Ale może się to wiązać z dużymi wydatkami, gdyż nowy prawnik musi zapoznać się z daną sprawą. W przypadku zmiany prawnika należy również upewnić się, że dotrzymano wszystkich terminów wyznaczonych w danej sprawie.

Lista kontrolna korzystania z usług prawników

- ✓ Zdecyduj, w jakim kraju potrzebujesz prawnika.
- ✓ Znajdź prawnika z doświadczeniem w sprawach takich jak twoja.
- ✓ Sprawdź czy nie prawnik nie ma jakiegoś konfliktu interesów i jest w stanie zapewnić niezależną poradę.
- ✓ Dowiedz się czy jest dostępna jakaś bezpłatna pomoc prawna.
- ✓ Wynegocjuj dogodny dla siebie sposób zapłaty.
- ✓ Poproś o regularne informowanie na temat postępów sprawy.
- ✓ Pamiętaj, że zawsze można zmienić prawnika lub złożyć skargę w przypadku niezadowolenia z zapewnianych przez niego usług.

Odwiedź www.seafarersrights.org, gdzie znajdziesz listę prawników będących sygnatariuszami Karty dobrej praktyki w zapewnianiu usług prawnych marynarzom.

Seafarers' Rights International (SRI)

49-60 Borough Road, Londyn SE1 1DR, Zjednoczone Królestwo
Tel.: +44 (0)207 940 9320/9332 / Email: legal@seafarersrights.org

czerwiec 2013 r.

Seafarers' Rights International (SRI) to niezależne centrum zajmujące się promowaniem praw marynarzy za pośrednictwem badań, edukacji i szkoleń z zakresu kwestii problematycznych dotyczących marynarzy i prawa.